

Simson, de nazireeër Gods

Zijn geboorte, opvoeding en huwelijk

Ds. J.A. Weststrate

Ds. J.A. Weststrate
Simson, de nazireeër Gods
Zijn geboorte, opvoeding en huwelijk
© B.V. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn 2014
Omslagontwerp en vormgeving: Albert Bloemert
Foto op omslag: iStockphoto
ISBN 978 94 6278 0743
NUR 700 016

www.debanier.nl

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

 de Banier
uitgeverij

Woord vooraf

In Hebreëën 11 vers 32 lezen we: 'En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken, zou ik verhalen van Gideon, en Barak, en Simson, en Jefta, en David, en Samuël en de profeten.'

In deze zendbrief beschrijft Paulus het geloof, met zijn eigenschappen en werkingen, van de geloofshelden waartoe ook Simson gerekend mag worden.

In het eerste deel van *Simson, de nazireeër Gods* zijn een tiental predicaties opgenomen over het leven van Simson. Het eerste vijftal heeft onze geliefde (voormalige) predikant in de gemeente van Terneuzen uitgesproken. Het tweede vijftal in de gemeente van Pretoria. Deel 1 over het leven van Simson kreeg als ondertitel: *Zijn geboorte, opvoeding en huwelijk*.

Simson mag een wonderkind genoemd worden. We lezen van Manoach: '... en zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' De Engel des HEEREN verscheen haar en zei dat ze een zoon zou krijgen. Zo is Simson uit de onmogelijkheid geboren. Weliswaar is hij in zonde ontvangen en geboren. Dat is in het leven van deze richter wel naar voren gekomen.

Ook wij zijn onvruchtbaar. Van onze boom geen vrucht meer in der eeuwigheid. Ook aan ons moet een wonder geschieden en het is een eeuwig wonder als we ooit vruchten zouden voortbrengen. Dan geldt: 'Uw vrucht is uit Mij gevonden.'

Simsons leven was onmiskenbaar een strijdend leven, maar de overwinning was menigvuldig.

In de preken-serie over het leven van deze richter komt de trouw des Heeren zo duidelijk naar voren.

De Geest des Heeren werd vaardig over Simson en hij versloeg een jonge brullende leeuw. Mocht diezelfde Geest bij het lezen van dit boekje nog tot bekering van zondaren zijn. Dan vangt de strijd aan en zullen we satan horen brullen. De overwinning ligt echter vast, niet in de mens, maar in het eeuwig welbehagen Gods. Dan krijgt dat geestelijke huwelijk zoveel betekenis waarvan de psalmdichter zegt in Psalm 45 vers 8 (Datheen):

Dies klaag niet dat gij uw vrienden moet laten;
Want door dit huwelijk, hoog boven maten,
Zult gij krijgen kind'ren, lieflijk en fijn,
Die eeuwiglijk koningen zullen zijn.

Het is onze hartelijke wens dat deze preken-serie tot zegen mag zijn van velen.

Terneuzen, september 2014
Ouderling M.W. Stouten

1

Simson

Zingen: Psalm 80:5
Schriftlezing: Richteren 13:1-5
Zingen: Psalm 60:2
Zingen: Psalm 106:24
Zingen: Psalm 22:16

Geliefde gemeente, met de hulp des Heeren hopen we stil te staan bij een bekende figuur uit Gods Woord, namelijk bij Simson. Een nazireeër, een richter, een man bij wie we zullen zien dat er in zijn binnenste een voortdurende strijd was tussen vlees en Geest. Simson was een man die als nazireeër en richter een strijd had tussen zijn roeping en zijn eigen wil. In deze predicatie staan we stil bij de eerste twee verzen van Richteren 13:

En de kinderen Israëls voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN; zo gaf hen de HEERE in de hand der Filistijnen veertig jaar. En er was een man van Zora, uit het geslacht van een Daniet, wiens naam was Manoach; en zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.

We schrijven boven onze overdenking naar aanleiding van deze tekst: *Simson*. We staan stil bij:

1. De persoon die hij was;
2. De tijd waarin hij leefde;
3. De ouders uit wie hij geboren werd.

Simson, staat er boven onze overdenking. We letten op:

1. De persoon die hij was. Daarbij willen we enkele schetsen geven van zijn persoonlijkheid;
2. De tijd waarin hij leefde. U leest dat in vers 1. Het was een tijd waarin we zoveel parallellen zien met onze tijd. Want alles wat ze deden was kwaad in de ogen des Heeren. Maar wat een wonder

van genade, dat de Heere nu toch in die tijd, terwijl er niet om geroepen werd, een richter zond om Israël te verlossen.

't Is trouw, al wat Hij ooit beval;
Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren.

3. De ouders uit wie hij geboren werd. U vindt dat in vers 2.

1. De persoon die hij was

Simson ... Wie kent Simson niet? Wanneer er een vraag gesteld wordt tijdens een huisbezoek of een pastoraal bezoek, dan duurt het soms wel even voor er een antwoord komt. Maar wanneer we aan de kinderen vragen wie Simson was, dan weet iedereen wel wat over hem te zeggen. Simson? Dat is de man die driehonderd vossen ving. Waarvan hij de staarten aan elkaar bond, er een fakkel tussen deed en de vossen het koren injoeg. Simson? Dat is de man die met een ezelskinnebak duizend Filistijnen versloeg. Hij is de man die de poorten van Gaza nam, ze op zijn schouders legde en er zelfs een heuvel mee beklom. Simson? Dat is de man wiens haar niet geknipt mocht worden, maar hij liet het toch knippen toen hij op de knieën van een hoer lag. Simson? Dat is de man die op het einde van zijn leven, toen zijn haar weer gegroeid was, de twee pilaren wegdrukte van de tempel van Dagon. Daarbij vonden duizenden mensen hun dood. Heeft Simson dat toen in eigen kracht gedaan? Neen, hij heeft geleerd: 'Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' Van zichzelf was Simson een wederspannige knecht die het keer op keer in eigen krachten wilde doen, maar aan het einde van zijn leven heeft hij het gesmeekt: 'Heere HEERE, gedenk toch mijner en sterk mij toch alleenlijk ditmaal.' Hij mocht in de kracht Godes uittrekken. Net als een Gideon. Hij mocht het horen: 'De HEERE is met u, gij strijdbare held.'

Wie heeft er nooit over Simson gehoord? Hij is bekend als een held. Dat zien we ook in de kunst. We laten dat verder liggen, maar hoeveel schilderijen, gedichten en muziekstukken zijn er niet gemaakt over Simson. Hij was een held, afgezonderd door de Heere. Maar hij was ook een zondig mensenkind, vol zonden en gebreken. Hoe koesterde hij niet voortdurend de zonde van wel-

lust en de zonde van hoogmoed. Hoe ging hij niet naar een hoer in Gaza. Hoe lag hij op de knieën van Delila, waar hij zijn ambt heeft weggegooid. Hoe koesterde hij de zonde van hoogmoed toen hij duizend Filistijnen met een ezelskinnebak doodsliep. Hij schreef de overwinning op zijn eigen conto. Hij zei: 'Ik heb geslagen duizend Filistijnen.' Maar de Heere liet hem niet doorgaan. Hij vernederde Simson en gaf hem een dorst tot stervens toe. Toen mocht hij onder God komen. Hij heeft gezegd in Richteren 15 vers 18: 'Gij hebt door de hand van Uw knecht dit grote heil gegeven.' Niet ik, Heere. Ik was maar een middelje in Uw hand.

Simson was een held, een zondig mensenkind, een beeld van al Gods knechten. Simson was ook een eenzame man. Andere richters hadden navolgers. Zij hadden soms een legertje om zich heen, maar Simson is eenzaam zijn gang gegaan. Het is zelfs gebeurd dat zijn eigen volk hem bond toen hij de Filistijnen weer verslagen had. Zij hadden groter liefde tot de Filistijnen dan tot de man die de Heere hun gezonden had. Ze bonden hem en hij liet zich gewillig binden. Als een type van Christus. Christus is de meerdere Simson. Niet in de zonde, dat begrijpt u. Maar Simson was een type van Christus, daarin dat hij zich gewillig liet binden. Wie moet dan niet denken aan de hof van Gethsémané, waar Christus gevangengenomen werd? Zijn eigen volk kwam met Judas voorop. En wat heeft Hij toen gezegd? 'Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan.' Hij heeft Zich gewillig laten binden in het huis van Zijn liefhebbers. Plaatsbekledend. Hij was eveneens verlaten. Ook door Zijn Vader. Christus werd gebonden. Daarom zijn de banden van al Gods knechten en kinderen *geheiligde* banden. Christus heeft ze voor hen verworven. Alleen in die weg zullen ze Christus gelijkvormig worden. En als ze dan op die meerdere Simson mogen zien, dan mogen ze het zeggen:

Geen meerder goed, Heer, Gij mij geven meugt
Dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine.

Dan zijn het louterende banden die hen voorbereiden op de eeuwige gelukzaligheid. Gods kinderen moeten zo vaak eenzame wegen gaan. Ook Gods knechten. Het is nodig. Waarom? Om van alles afgebracht te worden. Ook van de mensen. Ze moeten van alles wat buiten Christus is afgebracht worden, opdat ze in die weg van

heiligende banden mogen getuigen: 'Ik ben wel eenzaam, maar met God gemeenzaam.'

Simson was een eenzame strijder. Het is zo waar geworden bij hem: 'Die eenzamen zet in een huisgezin.' Weet u waar de Heere hem geplaatst heeft? Dan moet u Hebréeën 11 eens lezen. Daar staat Simson in de galerij van de geloofshelden. Ik denk niet dat wij hem als lidmaat zouden aannemen, maar hij werd door de Heere gegrepen. Er staat in Hebréeën 11: 'En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zal mij ontbreken, zou ik verhalen van Gideon, en Barak, en Simson, en Jeftha, en David, en Samuël en de profeten; welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, (...) welke (...) in de krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht.' De zulken werden verlaten, verdrukt, kwalijk behandeld, bespot, ze kenden banden en gevangenis, maar ze hebben ook de getuigenis gekregen dat er een beter lot voor hen was bereid. Ja, er is een eeuwige verlossing bereid, ook voor Simson, die onwillige knecht, dat zondige mensenkind.

We staan in onze eerste gedachte stil bij de persoon die Simson was. We hebben enkele trekken genoemd van zijn leven. Maar deze geschiedenis staat ook in Gods Woord tot onze lering. Paulus zegt ook: 'Tot wederlegging, tot verbetering en tot onderwijzing.' We zullen bij de overdenking van het leven van Simson vaak horen dat veel in zijn leven niet is tot navolging, maar tot waarschuwing. Want wie de Heere niet volgt, wie de Heere ongehoorzaam is – en dat geldt niet alleen voor bekeerde mensen, ook voor onbekeerde mensen, ook voor jullie, kinderen – heeft smart op smart te vrezén. Mocht de geschiedenis van deze richter ook tot vertroosting zijn van Gods kinderen, die zo voortdurend de strijd hebben tussen vlees en Geest. En voor Gods knechten die ook zo te strijden hebben tussen enerzijds de roeping en anderzijds de verdorven eigen wil. Zij moeten voortdurend inleven dat ze zo onverbeterlijk zijn. Dat ze voortvoeren te doen dat kwaad is in de ogen des Heeren. Maar zij mogen ook weten dat Hij de Getrouwe is, Die nooit zal laten varen het werk van Zijn handen. Hij heeft het gezegd: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.' Ik ben met u, aan alle plaatsen waar gij heengaat.

Dat was de eerste gedachte, Simson, de persoon die hij was. We gaan naar onze tweede gedachte:

2. De tijd waarin hij leefde

Gemeente, kinderen, we weten dat de Heere Israël als natie verkoren had om onder te wonen. Ze waren de minste der volkeren. Maar de Heere had hen verkoren om onder hen te wonen. Uit hen zou de meerdere Simson, de Christus geboren worden. Hij vond hen in een land van de woestijn, in een huilende wildernis. Het volk was door de Heere uitgeleid door de hand van Mozes uit Egypte. Ze zijn bij Pi Hachirof aangekomen. Daar leek alles onmogelijk te zijn, maar de Heere zei: 'Strek uw hand uit.' En Hij kliefde de wateren. Daar heeft Hij gezegd: 'Ik zal voor u strijden en gij zult stil zijn.' En het volk is droogvoets door de Rode Zee gegaan. Ze zijn aan de overzijde gekomen.

De Heere heeft hen door de woestijn geleid, door de wolk- en de vuurkolom en de hand van Mozes en Aäron. Hij voerde hen rondom. Hij onderwees hen en bewaarde hen als Zijn oogappel. Door Jozua – dat ziet op Christus – zijn ze ingeleid in Kanaän. Jozua, die in zichzelf ontkracht werd, mocht voor Jericho de Engel des Heeren, Christus, ontmoeten met Zijn uitgetrokken zwaard. Christus is voor hen uitgegaan, het land Kanaän in. En onder Zijn kracht, onder de bevelvoering van Jozua, hebben ze het land Kanaän mogen veroveren als een krachteloos en onge oefend volk in zichzelf. Dan blijft alleen de God van het wonder over. Ze hebben het land vloeiende van melk en honing uit Gods hand gekregen.

Op het sterfbed van Jozua heeft dat volk beloofd: 'Wij zullen den HEERE dienen.' Toen zei Jozua: 'Maar mensen, dat kunt u niet in uzelf.' Opnieuw zei men: 'Wij zullen den HEERE dienen.' Waarop Jozua zei: 'Ge zult Hem niet kunnen dienen, want de Heere zegt dat Hij een heilig God is. Een ijverig God. Hij zal al uw overtredingen en uw zonden niet vergeven.' Toch hebben ze het gezegd: 'Wij zullen den HEERE dienen.' Jozua heeft in het geloof mogen zeggen: 'Aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen.'

Jozua is afgereisd naar het eeuwige Kanaän, het Kanaän der rust. Daar mag hij nu al duizenden jaren de Koning aanschouwen in Zijn schoonheid. Daar mag hij nu al duizenden jaren de Heere dienen zonder dat de zonde ertussen komt. En dat volk? Ze beloofden het zo plechtig. Maar ... hebben ze de Heere gediend? Neen. Zodra Jozua was gestorven zijn ze met de vijanden gaan samenwerken. Zodra Jozua was gestorven zijn ze vreemde goden gaan dienen. Er

volgden gemengde huwelijken met de vijanden. Wären er dan nog vijanden? Ja, er waren nog vijanden overgebleven. Waarom? Het was zo nodig. Dat is ook voor Gods kinderen tot onderwijs. De vijanden vanbinnen zullen blijven. Waarom? Opdat we niet gaan rusten. Opdat we strijdvaardig zullen blijven. Die vijanden zijn er ook om de gehoorzaamheid te beproeven.

Jozua is gestorven. En wat deed het volk? Ze bogen voor andere goden. De eensgezindheid, de liefde, de vrede tussen de stammen die er was, verviel. En als er wrevel onder elkaar is, dan kan de Heere Zijn gunst niet geven, want alleen

Waar liefde woont, gebiedt den HEER' den zegen.

Daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen,

En 't leven tot in eeuwigheid.

Israël was bevriend met de vijand. Ze hadden de Heere niet meer nodig. Ze hadden wel plechtig beloofd: 'Wij zullen den HEERE dienen', maar zij dienden hem niet. Dan moeten we bevreesd zijn, want wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen. De zulken zal de Heere bezoeken met de roede en bittere tegenheden.

Keer op keer gaf de Heere het volk over in de handen van de vijanden. Als Israël in Gods wegen wandelde, lagen de vijanden eronder. Dat is ook bij Gods kinderen zo. Als ze in het geloof de Heere mogen volgen, als ze gehoorzaam zijn, dan liggen de vijanden eronder. Maar als ze niet naar Gods wegen en wet wandelen, als het geloof er niet is – en dat om eigen schuld – dan komt de vijand in grote mate hen overheersen. Keer op keer verlieten zij in de richterentijd de Heere en keer op keer werden ze rechtvaardig overgegeven in de handen der vijanden. Dat deed de Heere niet om hen te verderven, niet om hen te verdelgen, maar opdat ze zouden buigen voor de Heere, opdat ze op hun plaats zouden komen. Opdat ze het eens zouden mogen worden met de Heere.

O gemeente, wie van ons kent er geen slagen, geen verdrukking door de vijand? Het is zo vreselijk als we onze nek verharden. Dan zijn we net als Farao. Na iedere plaag verhardde hij zijn nek. Hoe zijn wij, gemeente? U weet het toch wat Salomo zegt? 'Een man die, dikwijls bestraft zijnde, zijn nek verhardt, zal schielijk verbroken worden.' Alleen als Gods kinderen genade krijgen, mogen ze

onder de roede buigen, en mogen ze de roede kussen. Maar o, vraag het aan al Gods kinderen, hoe vaak ze het oneens zijn met de slaande hand des Heeren. Hoe vaak ze vechten tegen de Heere. Hoe vaak ze bijten in de roede. En als er verdrukkingen zijn en de hemel is gesloten en de Heere geeft geen antwoord, dan komt er zo'n vijandschap naar boven vanbinnen. Dan gaat de vuist zo naar boven.

Hoelang gaat dat door? Totdat de Heere de Verlosser zendt. Net als in de richtertijd. Want als de Heere in Christus hun genadig is, als de Heere in Christus hen bezoekt, dan is er een verbreking des harten als ze Zijn stem in de verdrukkingen mogen horen. Dan mogen ze op Zijn goedheid hopen. Dan mogen ze het eens worden met die wegen. Dan mogen ze het zeggen: 'Heere, ik zal U volgen.' Dan mag er een geloof zijn als een Jozua en mogen ze zeggen: 'Ik zal U dienen, Heere.' Dan mag je volgen, zonder vragen. Dan mag je zeggen: 'Wat de Heere doet, is goed.' En als de Heere dan komt, wat is er dan een schaamte, dat de Heere nu zoveel werk aan u had om u klein te krijgen. Wat is er dan een schaamte over uw zondige, afwijkende, afhoererende, onverbeterlijke bestaan. Wat is er dan ook een verwondering over de goedertierenheden en de lankmoedigheden des Heeren. Dan mag u die handen die kwamen te slaan maar die ook helen, kussen. Dan mag u het zeggen:

Milde handen, vriend'lijk' ogen
Zijn bij U van eeuwigheid.

Als u onder God mag komen, hebt u de beste plaats. Als we het eens mogen zijn met Gods wil, hebben we een voorsmaak van die eeuwige gelukzaligheid. Want dan is de Kerk het eeuwig eens met de Heere. Dan is er een voorsmaak van die eeuwige blijdschap. Want daar zal eeuwige blijdschap op hun hoofden zijn. Dan mag u roemen in de verdrukking. Ja, dan mag u het kruis aanbidden. Dan ziet u dat dat kruis nu zo nodig was om u op de plaats te brengen. Dat dat kruis zo nodig is om u niet te doen rusten met de vijanden vanbinnen en vanbuiten. Dat dat kruis zo nodig is om niet te bouwen op ontvangen weldaden. Dat die doorn zo nodig is om u te ontkrachten. Maar ook om u te leren: 'Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht, Mijn genade is u genoeg.' Als u het eens mag worden met de Heere

in de verdrukking, hebt u ook een begeerte om die zonde hier vanbinnen te doden en om te leven tot eer van de Heere.

Maar wat leert de Kerk dan ook? Dat ze onverbeterlijk zijn, net als het volk Israël. We zien het in ons tekstwoord: 'En de kinderen Israëls voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN.' Ze voeren voort ... Weet u welke betekenis daarin ligt? Het werd erger en erger. Dat leert de Kerk. Die put van zonde en ongerechtigheid is oneindig diep. Ze voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN. Ze zonken steeds dieper en dieper. Het werd donkerder en donkerder in Israël. Al twaalf keer had de Heere het volk gered uit de hand van de vijand. Al twaalf keer. Eerst onder de vijand, omdat ze kwaad deden. Toen verwekte de Heere een geroep. Toen gaf de Heere weer een verlosser. Maar ... ze voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN. Die ogen des Heeren, de ogen van Hem – en dat is nog zo – Die te rein van ogen is dan dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen. Hebt u die indruk wel eens gekregen? Hebt u al eens mogen blikken in het licht van Gods Heilige Geest wie u bent? Hebt u het al eens mogen zeggen: 'Nooit heeft iemand zoveel kwaad, tegenover zoveel goeds bedreven?' Keer op keer schonk de Heere uitreddingen. Hoevele slagen hebt u, grijsaards, niet ontvangen in uw leven? Hebt u de Heere aangeroepen? Hebt u een belofte gedaan: 'Heere, als ik weer genezen mag worden, zal ik U dienen', en zijn de beloften op het ziekbed blijven liggen, zoals Smijtegelt dat zegt? Bent u voortgegaan met kwaad te doen in de ogen des Heeren? O, weet u het, buiten Christus is God een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. Buiten Christus kijkt de Heere met vurige ogen op u.

Mocht het invallen in uw hart. Mocht u verslagen worden. Mocht u naar buiten gaan, slaande op de borst: 'Zijt mij, de zondaar, genadig.' Een indruk is niet voldoende. Een verschrikking is geen bekering. O, als u straks weer als dezelfde onbekeerde naar buiten gaat, dan voert u voort te doen wat kwaad is in de ogen des Heeren. Vreselijk zal het zijn om te vallen in de handen van de levende God.

O, jonge kinderen, kon ik het maar op jullie hartjes binden. De Heere moet ook jullie zonden straffen. Hij is geen ledig aanschouwer. Iedere zonde is een krenking van de deugden des Heeren. Hij moet het recht handhaven. Hij zal de zonde straffen, óf in onszelf óf aan een ander. Maar we mogen erop wijzen dat die Ander nog

leeft. Hij leeft van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij heeft een Kerk die bekeerd zal worden. Die opgeraapt zal worden. Ook al kunnen ze in zichzelf niet anders doen dan schuld met schuld vermeerderen. Hij zal Zijn volk – net zoals Hij het volk Israël heeft opgeraapt – op Zijn tijd en Zijn wijze oprapen en opzoeken in die huilende wildernis van hun bestaan, waar ze liggen, vertreden in hun geboortebloed.

De Heere moet de zonde straffen. Het is een wonder van genade als u daaronder mag buigen. Als u mag zeggen: 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.' Voor diegenen krijgt Christus zo'n waarde. Hun wordt Christus ook aangewezen als de enige Naam onder de hemel door Wie we moeten zalig worden. We mogen niet onbekeerd zijn. We moeten zalig worden. En al bent u vervuld met vijandschap, terwijl u in uw onbekeerde staat voortleeft, de Heere roept het u heden nog toe: 'Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer.'

Maar zij voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des Heeren. En dan lezen we: 'Zo gaf hen de HEERE in de hand der Filistijnen veertig jaar.' Daar hoefden de Filistijnen niets voor te doen. Het was als het ware of de Heere dat volk oppakte en gaf in de handen van de Filistijnen. Veertig jaren lang zijn ze wreed verdrukt door de Filistijnen. Het was een wreed, roofzuchtig, goddeloos volk. Dag in dag uit zijn ze verdrukt. Als u het boek Richteren naleest, dan ziet u – en we noemden het ook al kort – dat, keer op keer als die verdrukking er was, het volk ging roepen tot de Heere. Ook al zal het bij velen uitwendig geweest zijn, net als bij de Ninevieten die ook in zak en as de Heere aanriepen, maar toch wendde de Heere Zijn hand tot hen. Niet *om* dat roepen maar *op* dat roepen. Hij zond hun een verlosser.

In de tijd van Simson was er echter een dieptepunt van verval van Israël. Want er was geen roepen meer. We lezen dat nergens in Gods Woord. Er was geen boete meer, geen berouw meer. Er was geen Job die zich verfoeide en berouw had in stof en as. Gemeente, het volk Israël was zo ver afgeweken dat ze de slagen des Heeren niet meer voelden. Wat vreselijk. Wat een nood als u uw nood niet voelt. Ledeboer zegt het: 'Wat is de grootste ellende? Zijn ellende niet te gevoelen.'

Het volk Israël voelde de nood niet. Ze berustten erin en volhard-

den in kwaad te doen. Ze hadden zich neergelegd bij de overheersing van de wrede, roofzuchtige overheersing van de Filistijnen. Ziet u de parallellen met deze tijd? Leggen ook wij ons niet neer bij de overheersing van wereldgelijkvormigheid? Bij de vijand van de vormendienst, van individualisme? Satan tiert welig in de digitale wereld. We berusten erin. Hoe vaak horen we het niet op de huisbezoeken: 'Ja, dominee, het is nu eenmaal zo.' We zijn lijdelijk geworden, net als het volk van Israël, na al het werk van de richters die er geweest waren.

Hoeveel richters heeft u al gehad in de laatste 150 jaar? Alle werk van de richters leek vruchteloos. Ze waren dieper dan ooit gezonken. Van 's mensen kant leek verlossing gans onmogelijk. Er was ook geen roep om verlossing. Ze waren dieper en donkerder weggezonden dan ooit. Kent u die nood? Kinderen, hebben jullie al eens op jullie knietjes gelegen? Ouders, kent u de nood van uzelf en uw kinderen? Gemeente, kent u de nood van de gemeente, van volk en vaderland? Hebt u ooit op uw knieën gelegen? Hebt u het ooit geëgend? Hebt u ooit gezegd:

Wij hebben God op 't hoogst misdaan,
Wij zijn van 't heilspoor afgegaan,
Ja wij, en onze vaders tevens.

Het leek verloren voor het volk van Israël. En nu het wonder. Hoort u het, kinderen des Heeren? Hoe vaak lijkt het voor u niet onmogelijk? Hoe vaak moet u niet denken: Het is verloren. Het is allemaal inbeelding geweest. Als u ziet op uzelf, op uw kwade hart. Maar wat is en was tot troost? Dat Zijn roeping en verkiezing onberouwelijk zijn.

Israël laat de Heere los, maar de Heere laat Zijn kinderen niet los. Dát is nu het wonder. Hij zal nooit herroepen wat Hij eenmaal heeft gesproken. Wat uit Zijn lippen ging, blijft vast en onverbroken. Hij laat Zijn volk nooit los. Ook het volk van Israël niet, want in dat volk lag Zijn belofte. Dat was Christus Jezus, onze Heere. Hij laat en liet Zijn volk niet los, om Christus' wil. Hij zal ook heden Zijn volk dat verloren ligt in schuld, bezoeken om Christus' wil. Alleen zó wordt vrije, soevereine genade een wonder en is het: 'Doch wie roemt, die roeme in den Heere.'

Alle roem is uitgesloten,
Onverdiende zaligheên,
Heb ik van mijn God genoten,
'k Roem in vrije gunst alleen.

De Heere weet wegen te houden zodat alles wat in uzelf nog goed 'lijkt', weggenomen wordt. Hij weet wegen te houden zodat we opnieuw verloren moeten gaan, en dat rechtvaardig. Hij weet wegen te gaan opdat Hij alleen aan Zijn eer komt en de Kerk in het stof van ootmoed zal zeggen: 'Zijn Naam moet eeuwig d' eer ontvangen.'

De Heere laat Zijn Kerk niet los. Hij zal Zijn volk opzoeken om Christus' wil. In de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid heeft Hij Zijn volk verkoren om Zijn liefde te schenken. In de vrederaad heeft Hij al een Verlosser aangewezen. Christus was gewillig. Hij heeft gezegd: 'Zie, Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven.' Deze Richter, deze Verlosser is in de volheid des tijds uit de liefde des Vaders naar de aarde gezonden om Zijn volk te verlossen. Alleen omdat God de Vader gedachten des vredes heeft over Zijn kinderen, en niet des kwaads.

In de volheid des tijds is Christus gekomen. Hij is gewillig de eenzame weg gegaan. Hij werd verlaten van Zijn discipelen. Zelfs van een Petrus, die had gezegd: 'Ik zal met U sterven!' Hij was zelfs van de Vader verlaten. De ganse hellemacht rukte op Hem aan. Ziet u Hem hangen op Golgotha? Beladen met de schuld van Zijn Kerk? Hij heeft de toorn van Zijn Vader gedragen, doordragen en weggedragen. Hij heeft het uitgeroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Maar Hij heeft ook uitgeroepen: 'Het is volbracht!' En Zijn hoofd buigende, gaf Hij de geest. Toen is de schuld van Zijn volk uit het boek gedaan. Hij is opgestaan, en uit kracht van Zijn opstanding zal Hij die Kerk verlossen met een eeuwige verlossing. Hij is ook opgevaren. Hij heeft het oog op de Kerk die van zichzelf moet zeggen dat ze niet anders kan doen dan kwaaddoen. Hij slaat hen gade met een oog van ontferming en zegt: 'Mijn oog zal op u zijn, gij onverbeterlijke.' Hij zit nu aan de rechterzijde van Zijn Vader. Niemand zal ze uit Zijn hand rukken. Hij toont Zijn doorboorde Middelaarshanden aan Zijn Vader en komt te zeggen: 'Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den boze.'

Keer op keer zal de Heere onverwacht en ongedacht uit Zijn volheid Zijn Kerk verkwikken en bedienen vanuit Zijn volheid. En dat in een weg waarin een mens ertussenuit moet vallen, waarin ze leren dat ze van zichzelf nooit naar God zullen vragen. In een weg waarin ze leren dat ze slechts zichzelf zoeken. Alleen als die volheid opengaat en die genade geschonken wordt, voor het eerst of opnieuw, dan gaat de Kerk roepen om genade. In een weg van afbraak.

Wat blijft er dan alleen over? Een getrouw God. Dan blijft alleen over die liefde Gods in Christus. De diepte van onze zonden is niet te peilen, maar er is een andere diepte die nóg dieper is. Dat is de diepte van de liefde des Vaders. Dat is de liefde van een drie-enig God waarmee Hij Zijn Kerk komt te bedienen. Hij schenkt hun genade, keer op keer. Hij redt hen keer op keer. En als Hij die liefde doet smaken, dan komt er een wederliefde. Dan zeggen ze: 'Ik heb lief, want de HEERE hoort mijn smekingen, mijn stem, mijn klagen.' Als dan gehoord mag worden: 'Ik heb u liefgehad, gij wederspannige, gij onverbeterlijke, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde', dan zinken ze weg in het stof van verwondering. Dan is het zo waar, en dat is het wonder, dat vele wateren die liefde van Christus niet zullen uitblussen.

Keer op keer zal de Heere wegen gaan waarin we de dood leren schrijven op onze gebeden. We moeten inleven dat we geen zucht kunnen voortbrengen. Het volk bad niet en riep niet om verlossing. En weet u wat de Kerk leert? Ik *kan* niet bidden en ik *wil* niet bidden. Als de Heere geen volheid van genade had, als de Heere niet de Getrouwe was, als de Heere Zijn Kerk niet met een eeuwige liefde had liefgehad en liefheeft, dan was het voor eeuwig verloren. Maar nu zal de Heere keer op keer, door de verlorenheid heen, Zijn Kerk komen te redden. Hij schenkt hun als ze weer midden in die vijandige dood liggen op Zijn tijd en wijze verlossing en dan mag de Kerk het zeggen:

Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt.

Het kan zo donker zijn, volk. Maar er zál verlossing komen, Zijn goedheid is zeer groot.

3. De ouders uit wie hij geboren werd

Boven onze overdenking staat: *Simson*. We hebben ten eerste gezien de persoon die hij was. Ten tweede de tijd waarin hij leefde. We hebben nu nog ten derde de ouders uit wie hij geboren werd, want er staat: 'En er was een man van Zora, uit het geslacht van een Daniël, wiens naam was Manoach. En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.'

Ieder mensenkind wordt gevormd door zijn afstamming. Bilderdijk zegt het: 'In het heden ligt het verleden, in het nu wat worden zal.' In iedere familie zien we bepaalde karaktertrekken zich doorzetten. Nu zal genade de scherpe kantjes van het karakter af nemen, want dan worden de wil, het verstand en de lusten vernieuwd.

We zien bij Simson – en laten we eens naspeuren uit welk geslacht hij kwam – dat zijn vader Manoach heette. Dat betekent *rust*. Zijn moeder was een naamloze. Zij heet 'de vrouw van Manoach'. Beiden waren godvrezende mensen. Beiden mochten iets van die rust in Christus kennen, wat de naam Manoach ook weergeeft. Simsons moeder was een naamloze. Maar we zullen zien dat de vrouw van Manoach, ook al stond ze in de schaduw van haar man, meer geloofsoefeningen heeft gehad dan Manoach. Wat had hij een wijze vrouw. Hij kreeg onderwijs, geloofsonderwijs van zijn vrouw.

Het volk was ver gezonken. Dat hebben we gezien in onze tweede gedachte. En toch – dat is ook tot troost in deze tijd met ons ver en diep gezonken land, volk en kerk – er blijft een overblijfsel naar de verkiezing van genade. Het is maar een nachthutje in de komkommerhof, maar u moet het eens nalezen. Zo'n 'nachthutje' is een schuilhut. Diegenen die in dat nachthutje mogen verkeren, te midden van een volk dat verloren ligt in schuld, die mogen met Christus in die schuilhut zijn. Zij mogen schuilen in Christus. David zegt in Psalm 27: 'Hij versteekt mij in Zijn hut ten dage des kwaads.' En in die hut, die kleine komkommerhut, mochten Manoach en zijn vrouw zitten.

Hij kwam uit Zora, een plaatsje in de stam van Dan. Sommige verklaarders zeggen dat er nog maar één familie over was. Zora was een plaatsje heel dicht aan de grens van het Filistijns land. Dus in Zora hadden ze het meest te lijden onder die wrede, roofzuchtige, zedeloze verdrukking van de Filistijnen. En daar op die plaats – waar wij het dus nooit zouden verwachten – gaat de Heere twee mensen

bezoeken. In die stam was nog een godzalig echtpaar overgebleven, te midden van de heidense, zondige wereld. De Heere gaat hen bezoeken met Zijn heil.

Simson was een Daniël. Hij kwam uit de stam van Dan. Wat is zijn aard als hij uit die stam komt? Daarvoor moeten we terug naar de aartsvader Dan. Dan is een kind, geboren uit jaloezie. U kent de geschiedenis. Lea had al vier kinderen gebaar. Rachel was nog steeds onvruchtbaar. Rachel móést kinderen krijgen. Ze kon niet berusten in haar lot. Uit jaloezie ging ze naar Jakob. Ze kon niet wachten. Ze wilde de zegen des Heeren afdwingen. Ze zei: 'Geef mij kinderen, of indien niet, zo ben ik dood.' Ze legde de nood niet voor de Heere neer, maar gaf Jakob de schuld. Jakob werd vertoornd. Hij zei: 'Ben ik dan God?' Jakob heeft haar bestraft en zei: 'Ik kan uw baarmoeder niet openen, dat moet de Heere doen. Je moet op de knieën, Rachel.' Maar Rachel ging voort. Ze kon niet wachten. Als een rechthebbende nam ze de toevlucht tot een zondige weg, buiten Gods Woord. Ze gaf Bilha, haar dienstmaagd. Volgens oosters gebruik was het kindje dat uit een dienstmaagd werd gebaar, het kindje van de meesteres. En het kind werd geboren. De zoon Dan werd geboren uit Jakob en Bilha. Het was naar oosters gebruik het kind van Rachel, maar hij had bloedbanden met Bilha.

Ziet u wat er gaat komen? Dan moest iets zijn wat hij niet was. Dan ... Dans bloed stroomt door de aderen van de Daniëten. Rachel geeft het kind een naam: 'Dan'. Ze zegt: 'God heeft mij gericht, en ook mijn stem verhoord en heeft mij een zoon gegeven.' Ontzaglijk. Rachel, u bent een eigen weg gegaan. Een weg tegen de Heere in. Bewust. Rechthebbend. Vervuld met jaloezie. Kent u dat? En dan toch zeggen: 'God heeft mij gericht, en ook mijn stem verhoord.' Leest u de kanttekeningen maar na. 'Hij heeft mijn zaak in mijn voordeel beslecht.' Rachel, een schijnheilige. Schijnheiligen willen erbij horen. Hun bekingen zijn hun uitredingen. Het zijn mensen die zwaar spreken, maar gruwelen bedrijven. Schijnheiligheid ... Ze zijn als de Farizeeërs. Wat zei men van Christus? 'Hij heeft God gelasterd.' Christus is gekruisigd.

Rachel misbruikte de Naam des Heeren bewust, uit jaloezie, als een rechthebbende, om haar zondige gedrag te rechtvaardigen. Ze zondigde tegen het derde gebod. Kijkt u eens naar het levenseinde van Rachel. Het is tot waarschuwing van alle schijnheiligen. Ze is

2

De Engel des HEEREN verschijnt aan de vrouw van Manoach

Zingen: Psalm 23:1
Schriftlezing: Richteren 13:1-9
Zingen: Psalm 80:8 en 9
Zingen: Psalm 113:4 en 5
Zingen: Psalm 68:17

Geliefde gemeente, we hopen verder te gaan met de behandeling van de stof over Simson. Dit keer staan we stil bij het laatste deel van vers twee tot en met vers vijf. We lezen alleen het laatste deel van vers 3:

Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard, maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.

Dat is ook de kern van het gedeelte dat we met de hulp des Heeren hopen te behandelen. We schrijven boven onze overdenking: *De Engel des HEEREN verschijnt aan de vrouw van Manoach*. Een tweetal gedachten:

1. Hij wijst haar onvruchtbaarheid aan. 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.'
2. Hij belooft haar vruchtbaarheid. 'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.'

1. Hij wijst haar onvruchtbaarheid aan

In de eerste predicatie over Simson hebben we gehoord wat voor persoon hij was. Hij was een man die een diepe strijd kende tussen vlees en geest. Hij vocht tussen eigen wil en roeping. We hebben ook gezien in welke tijd Simson leefde. Het was een tijd van zeer

groot verval. Een dieptepunt in Israëls volksbestaan. Men was zo diep gezonken, dat men niet eens smeekte om een verlosser. Ze hadden rust in de overheersing door de Filistijnen. We hebben erbij stilgestaan uit welke ouders hij werd geboren. Uit Manoach en zijn naamloze vrouw. Maar beiden waren godvrezende mensen. De vrouw van Manoach kende meer genade dan haar man. Simsons ouders kwamen uit de kleine stam van Dan. Waarschijnlijk was het maar één familie. Ze woonden heel dicht bij de grenzen van het Filistijnse land. Dat was een plaats, waar ze het meest te lijden hadden van de overheersing van de roofzucht en wreedheid der Filistijnen. Daar verscheen de Engel des HEEREN aan de vrouw van Manoach om haar er eerst op te wijzen dat ze onvruchtbaar was, maar daarna ook haar te beloven dat ze vruchtbaar zou worden.

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Deze twee kinderen des Heeren hadden het kruis van kinderloosheid. Dat moet ingeleefd worden, willen we weten welk een smart dat geeft. We zien vaak dat een kruis in een gezin of in een huwelijk uit elkaar drijft. Maar bij deze twee mensen verbond het kruis aan elkaar. Zodra de vrouw van Manoach de boodschap kreeg van de Engel des HEEREN, van Christus, vlood ze naar haar man om dat te verkondigen. Ze kon het niet voor zichzelf houden. Het bracht hen op de knieën, vanwege het grote wonder dat de Heere zou werken. Ze waren stil onder hun kruis, ze konden eronder buigen. We lezen nergens dat ze opstandig waren. Ze waren het eens met de Heere. Daar is de zaligheid aan verbonden, gemeente.

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' We zijn van nature allen onvruchtbaar. Wat was het oordeel van de Heere over de onvruchtbare boom? 'Ik kom hier nu drie jaar en Ik heb nog geen vrucht gevonden. Houw hem uit, waarom beslaat deze onnuttelijk de aarde?' Niemand van ons kan vruchten voortbrengen tot eer van de Heere, omdat onze wortel verdorven is. Daarom kunnen wij – of we nu oud of jong zijn – enkel stinkende, verdorven vruchten voortbrengen. Stinkende vruchten van hoogmoed, van wellust, van zonde, van vijandschap, enzovoort. Het zijn allemaal vruchten die een walg zijn in Gods neusgaten. Zulke onreinen in zichzelf mogen nog in Gods huis komen. We mogen nog arbeiden aan uw ziel. De wijngaardenier in de gelijkenis smeekt het: 'Laat

hem nog een jaar staan, dat ik mest legge rond die boom, opdat hij vruchten zal mogen voortbrengen.'

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Wat drukte een vrouw in het Oude Testament als zij onvruchtbaar was? In het bijzonder als het een Godvrezende vrouw was, die uitzag naar de verlossing in Christus? Wel, dat zij geen Verlosser kon voortbrengen voor het volk. De Messias, de Gezalfde van eeuwigheid, kon vanwege haar onvruchtbaarheid niet uit haar geboren worden. Dat smartte haar het meest.

Nemen we het beeld mee, dan zien we in de vrouw van Manoach het beeld van de *ontdekte* Kerk. Dus iemand die door de Heilige Geest ontdekt is aan de zonde en de schuld. Zulken worden ook naamlozen. Die kunnen zichzelf ook geen plaats meer geven. Voor hen heeft de wereld geen glans meer. Zij gaan niet meer uit in de wereld. De wereld kan hen niet meer gelukkig maken. Maar ze zijn ook naamloos, omdat ze zich niet kunnen scharen onder Gods kinderen. Ze worden zo jaloers op hen. Zijn jullie dat ook weleens geweest, kinderen? Ben jij weleens jaloers geweest op het grote goed dat is weggelegd voor degenen die Hem vrezen? Want zij zullen straks allen komen in het hemelse paradijs, waar ze altijd vruchten zullen mogen eten die voortkomen vanuit het midden van de troon. De ontdekte Kerk wordt een buitenstaander. Zulke naamlozen gaan nacht en dag roepen om genade. Als u uw zonde en schuld voor ogen ziet, als u uw onvruchtbaarheid gaat inleven, dan gaat u smeken om genade. Kent u iets van die smart dat u nog nooit een vrucht tot eer van de Heere hebt voortgebracht? Dat gaat smarten, hoor. Dan ga je erom smeken.

Wat doet zo iemand? Die probeert zelf te gaan baren. Die probeert zelf verlossing teweeg te brengen. Maar ze leren dat ze gans onbekwaam zijn tot enig goed. Dat er nooit een vrucht van hun eigen akker zal kunnen voortkomen. Ze leren dat ze slechts lucht en wind kunnen baren, dat ze slechts ijdelheid kunnen baren en dat ze nooit iets kunnen doen tot eer van de Heere. Ze ervaren het, dat hun schuld dagelijks meerder wordt. Die schuld drukt. Zij moeten de toorn van God ervaren over hun zonden, omdat de zonde bedreven wordt tegen de Heere.

O, die Kerk wordt ongelukkig. Ze leren dat ze machteloos en

krachteloos zijn om nog ooit iets goeds te baren. Het wordt onmogelijk om zalig te worden. Wat komt er dan een vijandschap los, gemeente. Want vijanden worden met God verzoend. Geen nette, vruchtbare mensen in zichzelf. O nee. Als u uw onvruchtbaarheid gaat inleven, voor het eerst of opnieuw, terwijl u de dood voor ogen ziet, dan wordt u boos, dan wordt u opstandig, dan leert u het, niet alleen dat u ganselijk onbekwaam bent tot enig goed, maar ook dat u geneigd bent tot alle kwaad.

We lezen niet in deze geschiedenis dat de vrouw van Manoach en Manoach ook vijandig waren. Maar gemeente, als u het niet eens bent (dat is als u het geloof niet hebt) met de wegen die de Heere komt te houden, als er geen geloof is, dan kunt u niet buigen onder het kruis dat de Heere oplegt. Vraag maar eens aan Gods kinderen hoeveel vijandschap er dan boven kan komen. Dan bent u het niet eens met de wegen des Heeren. Dan bent u hoogstens lijdelijk, maar niet lijdzaam. En die lijdzaamheid hebben we zo nodig. Als we kruis en druk ondervinden in ons leven, gaat zo vaak de vuist naar boven. Laat het ons tot schaamte zijn dat we zo vaak zeggen:

Nochtans heb ik, met al mijn kracht,
Die Godsregering overdacht;
Maar 't was een stuk dat, in mijn oog,
Mij moeilijk viel en veel te hoog.

De onvruchtbare vrouw van Manoach, die niet kon baren, is een beeld van de ontdekte Kerk. Maar zij is ook een beeld van de *be-kommerde* Kerk. Zij hebben weleens iets van de Zaligmaker mogen zien. Door de barensweeën en de dood heen, hebben zij het leven in Christus ontdekt gekregen. Zij hebben weleens een moment mogen rusten op het werk van Hem. Zij hebben weleens mogen uitroepen: 'Niet alleen voor anderen, maar ook voor mij is er vergeving van zonden en een recht op het eeuwige leven.' Zij hebben als een totaal onvruchtbare mogen horen: 'Uw vrucht is uit Mij gevonden.' Zij hebben zo'n rust mogen kennen toen dat Kindeke geboren werd.

Maar daarna hebben zij in een weg van doorgaande ontdekking opnieuw als de vrouw van Manoach hun onvruchtbaarheid moeten inleven. Ze zijn opnieuw met schaamte vervuld, ziende op wat ze voortbrengen: stinkende, walgelijke vruchten. Als ze zien wie ze

zijn en wie ze zouden moeten zijn, dan komt het schaamrood op de wangen. Dan moeten ze getuigen met een zeker dichter: 'Nooit heeft iemand zoveel kwaads, tegen zoveel goeds bedreven.' Zij leren steeds opnieuw dat het nu alleen uit Hem kan. Zij moeten leren: 'Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid.' Daar gebruikt de Heere pijnlijke wegen voor, maar het is zo nodig om van alle vermeende vruchten afgebracht te worden. Het is zo nodig om afgebracht te worden van alles waarvan we menen dat het houvast geeft voor de eeuwigheid, maar wat buiten het ene Fundament, wat buiten de levensboom Christus is.

De Kerk moet voortdurend naamloos worden. Ze moeten voortdurend een buitenstaander worden. Dat gebeurt in wegen die tegen ons vlees en bloed in zijn. We zeggen het niet zomaar: 'Neem weg vlees en bloed, wat tegen Uwe wille doet.' We moeten voortdurend opnieuw op het vlakke van het veld komen te liggen, want dat is de enige weg, gemeente. 'Eigen krachten te verachten, wordt op Jezus' school geleerd.' De Heere brengt Zijn Kerk voortdurend in die gestalte, dat zij niet kunnen baren. Dat ze onvruchtbaar zijn, om te leren: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.'

De vrouw van Manoach is een beeld van de ontdekte Kerk, van de bekommerde Kerk, maar ook van de *bevestigde* Kerk. Van hen die op rechtsgronden mogen weten in Christus te zijn. Comrie noemt dezulken 'witte raven'. En hoe meer genade u nu ontvangen hebt, hoe meer u die onvruchtbaarheid moet inleven en hoe krachtelozer u wordt. Dan gaat u meer en meer leren: 'Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij, ik ellendig mens.'

Waarom is dat nu voortdurend nodig? Opdat we zouden leren leven uit Hem. Opdat we zouden mogen zeggen: 'Het leven is mij Christus.' De Kerk wordt voortdurend ingeleid in de statuur van Manoachs vrouw, om uitgedreven te worden tot Christus. Dan zegt Hij weleens tot zo'n onvruchtbare in zichzelf: 'Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht. Want zonder Mij kunt gij niets doen.' Zonder Mijn bearbeiding zult u nooit iets kunnen voortbrengen tot eer van Mij. 'Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt.' Hoe meer u gesnoeid wordt, hoe meer die valse takjes, die valse enten eraf gaan, hoe meer vrucht de Kerk zal dragen.

'En zijn huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.' Deze vrouw had samen met haar man een kruis. Maar ze ging niet bij de pakken neerzitten. Het kan zijn, gemeente, als we een kruis hebben, dat we thuis gaan zitten. Dat we bang zijn om onder de mensen te komen. Dat we bang zijn voor opmerkingen van mensen, die vaak zo goed bedoeld zijn, maar zo pijnlijk kunnen zijn.

Deze vrouw ging erop uit. Ze ging waarschijnlijk werken op het land. Toen ze daar kwam, verscheen plotseling de Engel des HEEREN. 'En een Engel des HEEREN verscheen aan deze vrouw.' Plotseling kreeg zij hemels bezoek en mocht voor haar de deur opengaan. De Engel des HEEREN bezocht haar om Israëls verlossing bekend te maken. Gans Israël zou verlost worden uit der Filistijnen hand. Op dat veld mocht iets schitteren van de regenboog van Gods trouw. Die groene regenboog, waarin gegrift staat: 'Juda, gij zijt het.'

Ongedacht verscheen de Engel des HEEREN, Christus, aan de vrouw. Ongedacht verkondigde de Engel verlossing voor een volk dat het zo verzondigd had. Het volk zelf smeekte niet om een verlosser of om een richter. Uit welke stam zou de verlosser komen die hen van de Filistijnen zou bevrijden? Uit de minste stam. Uit de stam die het meest doordrenkt was door de Filistijnse geest. Uit welke vrouw zou deze verlosser geboren worden? Uit een onvruchtbare vrouw. Is dat geen wonder? Uit de minste stam en uit een onvruchtbare vrouw uit die stam. 'Het onedele en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is teniet zou maken.'

Wat zien we hierin ook dat waar genade valt, zij zo vrij valt. Gemeente, naar de mens gesproken kon het niet. Wij zouden andere wegen uitdenken. Maar leer hier nu uit dat de Heere eerst altijd in de onmogelijkheid van onze kant brengt, opdat de mogelijkheid van *Zijn* kant ontsloten wordt. De Heere laat keer op keer alles vastlopen, opdat Hij verlossing zal schenken. Opdat Hij de eer mag ontvangen, en de Kerk zal zingen:

Wie is aan onzen God gelijk?
Die armen opricht uit het slijk.

'En een Engel des HEEREN verscheen aan haar.' Deze Engel des HEEREN was ook aan Abraham verschenen op de berg Moria, op

het moment dat hij zijn geliefde kind wilde offeren. Abraham was gewillig gemaakt om zijn lieve zoon, zijn erfgenaam, uit wie de Christus voort zou komen, te offeren. Toen wees de Engel op de ram (Gen. 22:13). Deze Engel des HEEREN verscheen ook aan Mozes in het brandende braambos. Hij verklaarde Zich toen als de HEERE. Diezelfde Engel verscheen ook aan Hagar bij de waterput. Het is ook dezelfde Engel van Wie Zacharia profeteerde dat Hij te midden van de mirten staat. Die mirten groeien in de diepte. Alleen daar krijgen ze wasdom.

Wat zei deze Engel des HEEREN tegen de vrouw van Manoach? 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.' Wij mogen weten dat deze Engel Christus is Die hier de verlossing gaat aankondigen voor een volk, verloren in schuld. Maar de vrouw van Manoach zag de Engel aan voor een man. Zij wist nog niet dat het de Christus was.

Dan gaat die Man Zich openbaren als de Alwetende. 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar.' De onbekende Man confronteerde haar plotseling met haar kruis. Hij betoonde dat Hij al de moeite en het verdriet aanschouwt –hoort u het, kruisdragers? – opdat wij het in Zijn handen mogen geven. De Man ging haar kruis blootleggen. Niet om haar te verstoten, maar om haar te helpen. Zie *nu*, staat er.

Het woordje 'nu' geeft hoop. 'Zie nu.' Met andere woorden: Het kan anders worden. Nu bent u onvruchtbaar en hebt niet gebaard. De Heere wees dat kruis niet aan om het te verzwaren, geliefde kruisdragers in ons midden, maar om hulp en bijstand te bieden. We mogen allen die nood en kruis in het huwelijk hebben, in het opvoeden van de kinderen, wijzen op wat er in het doopformulier staat, namelijk dat de gehuwden verzekerd mogen zijn van de gewisse hulp Gods in hun kruis.

'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard.' De Heere betoont de Alwetende te zijn. Wanneer de Heere begint in het leven, dan komt de Kerk er ook achter, dat Hij de Alwetende is. Hij wees de Samaritaanse vrouw in één keer haar zonde aan. 'Gij hebt vijf mannen gehad.' De Heere zond de profeet Nathan naar David, die geofende man, om de zonde aan te wijzen die hij bedreven had bij Bathseba. 'Gij zijt die man!' Later moest David betuigen dat zijn sap veranderd was in zomerdroogten.

Als de Heere in het leven komt en betoont de Alwetende te zijn, en Hij de zonde gaat aanwijzen, dan gaan we als David beoefenen: 'Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd.' Dan kunt u maar één ding roepen en dat is: 'Zijt mij genadig. Schep mij een rein hart, o Heere.' Dan komt u in het stof van verootmoediging terecht. Dan zegt u: 'Heere, ik ben onvruchtbaar, maar open mijn lippen, opdat mijn mond Uw lof mag vertellen.'

Allen die door de Heere gemaakt zijn tot ware bidders, roepers en zuchters, zal Hij verlossing geven. David mocht weten: 'Maar Gij vergaaft mijn ongerechtigheid.' Hij mocht het weten uit Psalm 32 vers 7: 'Gij zijt mij een Verbergings, Gij behoedt mij voor benauwdheid; Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela.' En dan is er rust. Als die Engel des HEEREN rust geeft, dan is er rust. Als die Engel des HEEREN verschijnt in Zijn genadige kracht, dan is er rust en dan zullen er ook vruchten gedragen worden. Dan mag het ook zijn: 'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' We gaan naar onze tweede gedachte:

2. Hij belooft haar vruchtbaarheid

'Gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Ongevraagd en ongedacht stond daar de Engel des HEEREN bij de onvruchtbare vrouw van Manoach die in het veld was. Ze kwam uit de minste stam, de stam van Dan, en nu beloofde de Heere aan haar: 'Gij zult een zoon baren. *Zult.*' Wat de Heere spreekt, doet Hij. Als de Heere werkt, werkt Hij onwederstandelijk. Dan kunnen we proberen daartegen in te gaan, gemeente, maar als de Heere werkt, zullen we het moeten verliezen. Het is zo'n grote genade als de Heere ons onder Hem brengt. Als we het eens mogen worden met Zijn wegen.

'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Het woord 'maar' is een redengevend woord. Het is alsof de Heere tot haar zei: 'U bent machteloos en krachteloos om een kindje voort te brengen, maar Ik ben God, de Almachtige. Ik ben de Algenoegzame. Ik kan u alles geven wat nodig is. Ik kan, Ik wil en Ik zal vruchtbaarheid geven. Gij zult baren.' Is dat geen wonder? Israël had het zo verzondigd, het vond rust bij de Filistijnen. Ze hadden niet eens geroepen om een verlosser, maar hier ging de Heere een weg banen die wij niet hadden kunnen bedenken. Hij beloofde: Er zal een verlosser komen, die zal beginnen Israël te verlossen. Daar komen we nog wel op terug.

'Gij zult een zoon baren.' Is dat geen wonder, gemeente, voor eenieder die de dood moet inleven? Van nature zijn we allemaal dood in zonde en in misdaden. Ezechiël zag een dal vol met dorre doodsbeenderen. Dat zijn wij allen van nature. Maar nu horen we hier, dat het van Gods kant nog kan. Kinderen, jullie kunnen nog zalig worden, omdat er een uitverkiezing is. Doden zullen horen de stem van de Zoon van God. Alleen de Heere kan leven scheppen uit de doden. Smeeek dan toch: 'Heere, ik ben zo'n dode hond, zou U leven aan mij willen geven?'

Wat ligt er een diepte in deze geschiedenis. De Heere zou dat volk een verlosser geven, terwijl ze het niet verdiend hadden. Waarom had de Heere nog zoveel bemoeienissen met dat volk? Omdat het *Zijn* volk was. Hij had dat volk verkoren om onder te wonen. En al deden zij dan kwaad, al liepen zij van God af, al zeiden zij: 'Wij willen niet met U van doen hebben', toch was en bleef het *Zijn* volk. Hij zal Zijn volk nooit begeven noch verlaten. Hij heeft hen verkoren om onder hen te wonen. Ja, nog meer, uit hen zou de Christus voortkomen, de Verlosser Die nog wonderlijker geboren zou worden dan Simson, want Simson werd uit een onvruchtbare gebaard, Christus werd geboren uit een maagd. Christus is de volkomen Verlosser. Simson kon slechts een aanvang maken met een tijdelijke verlossing, maar Christus schonk een volkomen geestelijke verlossing. Hij is geboren uit een maagd en daarom zegt ook de Catechismus: 'Die met Zijn onschuld en volkomen heiligheid, mijn zonden bedekt voor Gods aangezicht.' Is dat geen wonder? Opat we Hem zouden dienen zonder vrees.

O, die Man, die Christus, Die uit de maagd geboren werd, is een Verberging tegen de wind en een Schuilplaats tegen de vloed. Hij is een Waterbeek in een dorstig land. Wanneer die Man in het leven komt, zal de onvruchtbare baren. Dan zal de onvruchtbare vrucht voortbrengen tot eer van de Heere.

'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Wat zal dat geweest zijn voor die vrouw. Het was een onmogelijke boodschap, maar ik was jaloers op de vrouw van Manoach. Ze ging niet redeneren. Ze zei niet: Ja maar ... ik ben zo onvruchtbaar. Ze zei niet: Ja maar ... ik kom uit de minste stam. Ze zei niet: Och, Heere,

ik heb nu al zoveel geprobeerd, maar het lukt niet. Nee, ze redeneerde niet, ze aanvaardde in het geloof. Dan mag het weleens zijn:

Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.

Dan mogen ze het ook weleens uitroepen:

O Salem, roem den HEER' der heren;
Wil uwen God, o Sion, eren!

'Maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.' Zo werkt de Heere nu keer op keer. Dat hoort u terug in de gehele preek. Keer op keer moet de Kerk onvruchtbaar worden, omdat Hij het wonder van de vruchtbaarheid zal geven. Keer op keer wordt de Kerk, zoals we het lezen in de brief van Judas, als bommen in het afgaan van de herfst, onvruchtbaar. Tweemaal verstorven en ontworteld. De Kerk leert het voortdurend dat ze alleen maar wind kunnen baren. Dat ze alleen maar zonde kunnen voortbrengen. En de zonde baart de dood. Maar als de Heere verschijnt, onverwacht, ongedacht, als die Engel des HEEREN, die Schoonste aller mensenkinderen verschijnt, dan zal de onvruchtbare baren. Dan gaat die dorre, verstorven boom in zichzelf, vruchten voortbrengen. Niet in zichzelf. Ze weten goed waar hun vrucht vandaan komt. Die komt uit Hem. Dan mogen ze een moment uit Hem leven. Dan brengen ze vruchten voort tot eer van Hem. Dan zeggen ze: 'O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate Zijn edele vruchten.'

Welke vruchten brengen ze dan voort? Ootmoed, ootmoed, ootmoed. Augustinus zei al: 'Zet er nog maar een paar keer achter: ootmoed.' Als de Heere werkt, is er ootmoed. Als de Engel des HEEREN onverwacht en ongedacht verschijnt, dan is er ootmoed. Dan komt een mens in het stof terecht. Dan moeten we zeggen met de centurio: 'Ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen.' Dan kijkt u niet meer naar uw buurman of uw buurvrouw. Dan wijst u niet meer op de zonden van een ander. Weet u wat u dan bent? De grootste der zondaren, de minste der apostelen. Ootmoed ... Dan komt u in het stof van verootmoediging terecht. Dan